

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 300.

V Ljubljani, v torek 31. decembra 1889.

Letnik XVII.

Vabilo na naročbo.

Minolo je sedemnajst let, odkar roma „SLOVENEK“ po mili naši domovini in z novim letom nastopi svoj XVIII. letnik. Doživel je naš list v tej dobi dneve žalostne in vesele. Sočutno je hodil z narodom slovenskim v radosti in bridkosti ter se je utrdil polagoma sicer, vendar bolj in bolj med Slovenci. V širje in širje kroge zahaja naš dnevnik in prijatelj ima ne le med čestito duhovščino po vseh deželah slovenskih, ampak tudi v svetnih stanovih, višjih in nižjih. Bodi ob tej priliki izrečena prisrčna zahvala vsem in posameznim, kateri so nas podpirali do sedaj gmotno ali duševno, z naročevanjem ali dopisovanjem. Vsem tedaj najljubneje: **Bog plati!** Naj nam ostanejo še nadalje vsi zvesti, pa tudi novih prijateljev naj nam blagovolé pridobiti več in več.

„SLOVENEK“

katoliško-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

velja za Ljubljano pri upravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan	12 gl.
„ pol leta	6 „
„ četrt leta	3 „
„ jeden mesec	1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še le z duem naročbe.

„DOMOLJUB“

sam brez „Slovenca“ stoji do konca l. 1889. s poštnino vred, ali v Ljubljani na dom pošiljan le osemdeset novčičev.

Naročnino na to prilogo prejema „Slovenčev“ upravništvo in pa „Katol. Bukvarna“.

Vredništvo in upravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Na starega leta dan.

Leto 1889. poteka v neizmerno morje preteklosti, le nekaj ur še in pisali bomo l. 1890. Ob mrtvaškem odru končujočega se leta obstoji misleč človek ter premišlja o minljivosti vsega posvetnega, o dobrem, katero je zamudil, in o slabem, katero je storil.

Tudi časnikarji imajo navado, da se koncem leta ozirajo nazaj v minolo dōbo, sklepajo račune o dogodkih ter delajo proračune za prihodnost.

O minolem letu ne moremo reči družega, nego da je bilo leto mirú.

Politični barometer Evrope kaže tudi danes še mir, katerega čuvajo milijoni bajonetov. To je zasluga osebnega dogovora kneza Bismarcka z ruskim carjem. Ko so se zboljšale razmere med Rusijo in Nemčijo, zjasnilo se je politično obzorje. Iz tega pa se poučimo, da ni le trodržavna zveza zagotovilo mirú, temveč tudi nasprotna stranka, proti kateri je sklenjena zveza, in v tem slučaju je Rusija, katere dobra volja je večje vrednosti, nego milijoni bajonetov. Bismarck je to izprevidel in se sporazumel s svojim sosedom — do kdaj?

Oblački, ki so temnili politično obzorje, vzdigovali so se tudi nad Bolgarijo in Srbijo. V Bolgariji je ostalo pri starem. Kralj Milan je odložil kraljevsko krono, kakor otrok igračo, katere se je naveličal. Upal je, da ga bode narod še vedno pozval nazaj ob uri nevihte. Prišel je dvakrat, a regentje so mu dopovedali, da je Srbiji njegov sin gospodar. Milan se je odpeljal po svetu, a v Belemgradu se je stalno nastanila kraljica Natalija. V deželi raste vpliv Rusije, predrzneži hoté celó zanetiti požar v Bosni in Heregovini.

Vstaja na Kreti je bila večkrat nevarna. V žrjavico je pihala sosedna Grška. Ob pravem času so se oglasile velesile, zabranile vojsko in žrjavico pokrile s pepelom.

V Rumuniji vse stranke govore o „koristnem delu na vseh poljih uprave“. Toda vsled same „politike“ nima nikdo časa za „delo“. Vsak poslanec se čuti rojenega ministerskega predsednika in potrtil bi svoje moči, ko bi se pečal z valutnim vprašanjem, s preosnovo pravosodja ali čiščenjem biro-

kracije. Rumunci imajo novo ministerstvo, kateremu prorokujejo trimesečno življenje, in to je v Rumuniji že veliko.

V Parizu je mir. Razstava je pomirila duhove ter politiko potisnila na stran. Parlamentarni kričarji, kot Ferry, so utihnili, generalu Boulangerju zvezda zahaja. Posušile so se mu blagajnice, zapustili so ga orleanisti in bonapartisti. Boulanger ni imel potrebne „gloire“, da bi bil „empereur des Français“. Ministerstvo Tirard-Constansovo je oprezno, in Francozje si ne belijo glav z velikimi političnimi vprašanji. To je le začasno mišljenje.

Anglija je imela tudi letos resne skrbi radi irskega vprašanja, toda sebičnost angleških posestnikov ne pozná žrtev. Židovstvo dobiva vedno več tal na ponosnem Albionu, katerega zvezda moči in slave je prekoračila nadglavišče ter plava proti zatonu.

Amerika je za jedno republiko bogatejša. V Braziliji so nemirneži povabili cesarja Dom Pedra na ladjo, dali mu potnino, raztegnili jadra ter ladjo obrnili proti Evropi, kjer naj prepopustljivi vladar premišlja o minljivosti svetne sreče. Brazilijski revolucionarji pa imajo zveste pristaše tudi v Evropi. Dogodki v Braziliji so posledica skrivnega in javnega delovanja one vrste ljudi, ki rujejo kot krt proti obstoječemu redu v družbi in državi.

Brazilijani so potomci Portugalcev, ki so nedavno po smrti kralja Don Luisa hoteli razviti republikansko zastavo. Tudi v Španiji je revolucija vzdigovala ruso glavo. Ministerski predsednik Sagasta je porabil že vsa umetna sredstva, da bi pomiril duhove, in celó z umetnim ognjem splošne volilne pravice nima vspeha. Tudi Canovas del Castillo ne vé nobenega svéta; ako previdna kraljica ne bode poklicala na krmilo hrabrega Martinezza Camposa, rajala bode tudi tu prostozidarska loža. Francozje tega pričakujejo, kajti Španija kot republika bila bi jim naravna zaveznica.

V Italiji si izmišlja veliki Crispi sredstva, s katerimi netí narodno častiteljnost, ki pa stoji mnogo denarja. Crispi je v zadregi ter sega celó po cerkvenem imetku. To je prostost v pravni državi!

Avstrijsko cesarsko družino je zadela pričetkom leta velika nesreča vsled nenadne smrti cesar-

LISTEK.

Malobesednež.

(Soba gospe Srake.)

Dr. Tihomil (vstopi ter se prikloni): „Milostna gos . . .“

Gospa Sraka (hití mu nasproti): „Dobro došli, gospod doktor! V resnici, kako prijazni ste, da ste prišli na mojo prošnjo. Bala sem se, da se boste hudovali, ker sem Vas poklicala tako nenadoma.“

Dr. Tihomil: „O . . .“

Gospa Sraka: „Prosim, prosim, ne bodite tako skromni. Vém, Vi ste prišli naravnost iz urada, akoravno Vam je drag vsak trenotek. Toda verjemite mi, gospod doktor, prisilila me je skrajna nujnost, da sem Vas poklicala. Saj veste, kako sem zapuščena na svetu, sama s svojimi otroci, katere ljubim nad vse. Vi, dragi prijatelj . . .“

Dr. Tihomil: „Bodite pre—“

Gospa Sraka: „Poznate mojo preteklost, presrečno življenje, katero sem preživela na strani svo-

jega moža, čutili ste udarec, ki me je zadel s smrtjo mojega nepozabnega Josipa . . .“

Dr. Tihomil: „Josip . . .“

Gospa Sraka: „Vém, kaj hočete reči. Josip je bil Vaš najboljši prijatelj. Tudi Vi ga zeló pogrešate. Toda pustimo to! Čemu bi obnavljala stare rane? Solze mi silijo v oči, kedar se spomnim . . . Tudi to veste, gospod doktor, da so mi moji otroci največja tolažba. Saj jih poznate. Bistra dečka sta, vsakdo ju občuduje, in po pravici. Eden je pametnejši od drugega. Da, le posmehujte se moji materini ničemurnosti. Kako dolgo že niste videli mojih otrok?“

Dr. Tihomil: „Blizu . . .“

Gospa Sraka: „Čudili bi se, da sta tako vzrastla. Posebno Vilko. Ta Vam je zrel pič. Ne mine dan, da ne bi prišel domov z umazano in raztrgano obleko. Komaj mu pošijem, kar potrga. Večkrat sem ga že hotela natepsti, a če me pogleda s črnimi svojimi očmi — pade mi šiba iz rok. Ali ni podoban pokojnemu mojemu možu?“

Dr. Tihomil: „Skoraj bi . . .“

Gospa Sraka: „Še večje skrbi mi dela Andrejče. V strahu sem, kedar odhaja. Tudi včeraj je prišel ves razmršen domov. Toda verjemite mi, da temu ni kriv deček, temveč posli, ki ne pazijo ná-nj. O, kake sitnosti imam s posli! Tisočkrat prosim Vas odpuščenja! S takimi stvarmi Vas nadlegujem in popolnoma pozabljam, česa sem Vas hotela prositi. Največ jeze pa imam s kuharico. Mislite li, da je taka kuharica zadovoljna s petnajstimi goldinarji na mesec brez postrežnice?“

Dr. Tihomil: „Toda . . .“

Gospa Sraka: „Glejte no, kako sva se oddaljila od najinega namena. Le še nekaj. Ali mi morete nasvetovati čevljarja?“

Dr. Tihomil: „Jaz . . .“

Gospa Sraka: „Prosim, še nekaj. Toda ne pozabite, kar ste hoteli reči. Nedavno sem Vas videla na ulici z neko damo . . .“

„Sedaj pa Vam moram naravnost povedati, česa Vas hočem prositi. Najprej Vam moram povedati, da je stvar jako važna. Prosim Vas hočem svéta, odkritosrčnega, prijateljskega svéta.“

jevičeve. Magjari v svojem šovinizmu ne poznajo meje, prepir med Čehi je vedno večji in nevarnejši.

Tako vidimo povsod, da se človeška družba od l. 1789., od početka prevrata do danes ni še zboljšala. Le tretji stan je dobil več pravice pa tudi več bremen. In katoliška cerkev, najmočnejši stebec socialnega reda? Dekla je v državi, in če je v službi več klinov, gotovo ni na najvišjem. Ko bi država resno pričele zdraviti socialne rane, mogle bi vsaj olajšati bolečine, ker popolnoma zaeeliti jih more le katoliška cerkev. Vsi poskusi na socialnem polju pa so le tavanje po temi brez načrta in vodilne misli.

Drugače postopajo naši nasprotniki, ti so vrejena armada povsod. Židovskim liberalcem očitamo oduševanje, narodnostni prepir, sovraštvo proti cerkvi in prestolu. Po vsej pravici! Ali pa nimamo tudi mi orožja? Ali ni katoliška cerkev dovolj močna? Zakaj nam rjaví orožje? Z vednimi tožbami o slabih časih in slabih ljudeh si malo ali nič ne pomagamo. Prehiteti moramo nasprotnika na vseh črtah. Popustimo upanje, da bi nam hoteli pomagati svetni velikaši. To varanje je bila naša nesreča. Liberalno gospodstvo ni bilo muha-jednodnevniča, povsod se je vkoreninilo. Servilizem ni nikjer več umesten, hoteti in delati je treba. Tudi lepe besede več ne pomagajo, temveč odločna premišljena dejanja. Krščanski narodi so zapeljani, a ne še toliko izprijeni, da bi morali odložiti orožje. Iskati je treba zgubljene ovce. V nadi, da hode prihodnje leto ugodnejše, želimo vsem naročnikom, sotrudnikom in prijateljem:

Veselo novo leto!

Govor poslanca Žačka

v državnem zboru dne 13. decembra 1889.

(Konec.)

Utrdili ste Avstrijo na znotraj že tedaj, ko ste bili na krmilu. Ali še veste, gospóda moja, kakó je vladalo takozvano ustavoverno ministerstvo? Vladali ste tako, da so vladni komisarji skrbeli za avtonomno upravo, orožniki iztirjevali davke (Živahno odobravanje na desnici.), da so vojaški gubernatorji nadomestovali namestnike (Klici na levici: Tudi sedaj!), da je obsedno stanje izvrševalo Vaše zakone, ker ste leta 1869 prisilili avstrijsko državo, sklepati z nekaterimi vstajniki premirje, da bi zadušili vstajo; bila je Vaša vlada takó izborna, da ste proizvali vstajo, katere z vsemi sredstvi niste mogli pomiriti. (Živahno odobravanje na desnici.)

Takó ste avstrijske razmere utrдили, in ko ste bili s tem delom gotovi, dobila je sedanja vlada nalog, da ozdravi rane, katere je Vaša stranka vsekala državi (Živahno odobravanje na desnici.), in mi, večina, smo oni, ki moramo zoper Vas braniti ustavo in veljavne zakone. (Odobravanje in ploskanje na desnici.)

Z vso svojo opozicijo, z vsem svojim političnim delovanjem in opuščanjem nočete nič drugega doseči, nego da bi zopet spravili na krmilo enostransko, izključno strankarsko nemškoliberalno vlado. Da bi se Vam to posrečilo, uporabljate vsa mogoča sredstva in pota ter se delate, če treba, tudi lepe; vladí dovoljujete gotove postave, da se morate potem ponašati: „Mi smo, ki branimo državne koristi; vzlic temu, da sedé ti ministri na vladnih klopeh, glasovali smo za to ali ono predlogo.“ Saj je danes načelnik Vaš v Vašem imenu naznanjal, da je opo-

zicija vzlic sovražnim ministrom dovolila orožno postavo. Da, glasovali ste za ta zakon, toda nikarte misliti, da je to posebna zasluga.

Storili ste to — toda glasovali ste zoper povišanje davkov, ki je neobhodno potrebno vsled orožne postave. (Odobravanje na desnici.) Po mojem mnenji si tedaj neopravičeno pripisujete zasluge. Če pa li koncu trdíte, da ste edini pristno avstrijski državnik, ki bi v resnici vladali na korist Avstrije, in če naglašate, da mora cesarska vlada v prvi vrsti skleniti mir z nemškim narodom v Avstriji, odgovoriti Vam moram: Z nemškim narodom kot takim ni treba niti sedanjí niti kakí naslednjí sklepati mirú, kajti nemški narod se ne bojuje niti zoper sedanjo vlado niti zoper večino državnega zbora in jako odlični zastopniki nemškega naroda so se naravnost izjavili za politiko državnozborske večine.

In tudi narod, ki stoji za Vami, v onih deželah in okrajih, katere zastopa opozicija, prenapet ni takó gledó svojih teženj, kakor vodje Vaše častite stranke. Vi hočete pred vsem imeti, da bo v Avstriji vladal le en rod, ena stranka, in sicer nemško-liberalna stranka. Oprostite mi, toda reči Vam moram, da stojíte tukaj na jako nazadnjaškem stališču, kajti Vi, ki se nazivljete liberalce in prosvetnjake, navdušujete se za srednjeveške ideale. Čudíte se, toda resnica je vendar: V Vaših nazorih tiči čisti srednji vek. Le v srednjem veku je bilo mogoče, da je eden stan gospodoval nad drugim, eno veroizpovedanje nad drugim, eden narod nad drugim in da se je eden narod dal od drugega podjarmiti! In Vi hrepeníte po takih srednjeveških odnošajih.

Jasno Vam je, da so pristaši Vaše stranke v Avstriji v manjšini; Vi slišíte in veste, da ostali avstrijski narodi, ki so večina države, nočejo ničesa vedeti o Vašem gospodstvu in se z vsemi sredstvi branijo zoper Vaš jarem, vendar pa se nočete sporazumeti ter nimate drugega programa, nego oni, da mora nemško-liberalna stranka zopet dobiti vlado v roke.

Mirno morem in s trdno nado izreči, da v tej obliki nikdar ne bode izvedli svojega vspehóda, če hočemo, da doživi Avstrija cvetočo bodočnost. (Odobravanje na desnici.) In jaz, gospóda moja, ki v Vaši stranki ne vidim nič drugega, nego utelesenje edine te težnje, sklepati morem le z besedami: Bog obvaruj nam cesarja in Avstrijo nemško-liberalne vlade! (Živahno odobravanje in ploskanje na desnici. — Govorniku čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Notranje dežele.

Češki deželni odbor je v soboto sklenil, da bo dal na novem muzeji vendarle vzdati ploščo s Husovim imenom, in sicer z ozirom na mnogoštevilno došle prošnje. Pri takej prijenljivosti s strani Staročehov se ne smemo čuditi, da takó raste greben Mladočehom.

„N. Fr. Pr.“ skuša z ginljivimi besedami prepričati grofa Taaffe-ja, da je edina rešitev za Avstrijo le še **demško-liberalna stranka**, potem pa nadaljuje: „Sedanja večina se nikakor ne bo mogla vzdržati. Klerikalci se jej bodo gotovo odpovedali. V narodnih strankah silijo nove prikazni na površje. Sedaj nimamo samó Mladočehov, marveč tudi Mladopoljake in Mladoslavence. Tudi ne vémo več, ali naj se za spravo pogajamo z Riegrom ali

minute nimam miru. Ne bodite nevoljni; le trenotek.“ (Hití iz sobe.)

(Čez pol ure.)

Gospa Sraka (vstopivša): „Prosim, gospod doktor, oprostite! Morala sem govoriti s šiviljo. Novo obleko! Saj veste, kaj to pomeni. Prosim, odpustite, če . . .“

Dr. Tihomil: „Prosim . . .“

Gospa Sraka: „Ne res, predolgo sem Vas držala? Ali morete jutri zjutraj oglasiti se pri meni za nekaj minut? Rada bi bila že danes slišala Vaš svét, no, pa saj bode jutri tudi še čas. Smem li upati?“

Dr. Tihomil: „Z Vašim dovoljenjem . . .“

Gospa Sraka (pri vratih): „Gospod doktor, poglejte mi v oči . . . Da, tega sem se bala. Zeló obžalujem . . . Vi ste nevoljni . . .?“

Dr. Tihomil: „Jaz?“

Gospa Sraka: „Da, Vi! In po čem to sodim? Po tem, ker ste bili tako malobesedni . . .“

Szécsi Ferencz.

Grégrom. Tudi v naročji vlade so razprti. Taaffe ne izvršuje več Taaffejeve politike.“ Dunajska židinja še konečno robato Taaffeju dobriča, češ, preobrnil se bo ministerski predsednik, kajti nemški liberalci so dvojili o njegovi politiki, nikdar pa ne o njegovem patrijotizmu. — Žal, da grof Taaffe ne more tega trditi gledé opozicije. „N. Fr. Pr.“ privoščimo vse to, kar si želi, kot novoletno darilo, saj vémo, da so le — sladke sanje.

Poskusi z novo **telefonsko** zvezo mej Dunajem in Budimpešto so se jako dobro obnesli. Za javni promet so določene tri proge. Napravili bodo še drugo zvezo mej Dunajem in Prago.

Vnanje države.

Kakor znano, izšla je v **Srbiji** knjižica pod imenom „Bomba“, ki odločno obsoja naprednjaško stranko in njeno postopanje. Brošurica je tudi objavila Bontoux-ova pisma, iz katerih je bilo razvidno, s kolikimi zneski so bili podkupljeni kralj Milan in odlični naprednjaki. Bontoux je pa minole dni poslal pariškemu „Temps“ u dopis, v katerem imenuje napominana pisma izmišljena.

Dne 28. t. m. je v **bolgarskem** sobranji minister Stranski na Čačevo interpelacijo o priznanji princa Ferdinanda rekel: Vlada, ki uživa zaupanje zbornično in vladarjevo, storila je vse dotične korake. Ker pa nasprotuje državnim koristim, navesti ne more natančno dotičnih pogajanj. — Predvčeraj je princ sobranje zaključil. V svojem prestolnem govoru je naglašal plodonosno delovanje zasedanja.

Nemška iztirovalna postava je sramota za sedanji „prosvetni“ čas, toda še sramotnejši je birokratski način, kakó jo vlada izvršuje zoper uboge Poljake. „Kur. Pozn.“ poroča: V lasi Zlotovu strelniškega okrožja živi še štirideset let sedemdesetletni posestnik Kopanski s svojo še starejšo ženo. Oblastnija so mu naenkrat zaukazale, da mora zapustiti vas, kmetijo in imetje ter se po predpisu preseliti na Poljsko, kjer je bil rojen. Vse pritožbe in prošnje so bile zastoj. Starčka je ta naredba takó razburila, da se je v obupnosti — obesil.“ Takó postopa Nemčija, in pri vsem tem nemški listi še kričé in razsajajo zoper Rusijo, ki porusuje baltiške provincije!

Več **francoskih** listov trdi, da ruski car bo-leha, ker so ga hoteli zastrupiti. — Sadi-Carnot se je nasproti nekemu staremu znancu izjavil: „Vojska je vsaj za sedaj vsem državam nemogoča. Idejal mojega predsedstva je ohranitev miru. Toda pred vsem treba v ta namen konkretnih predlogov. Žal, da Francija ne more v tem oziru izpregovoriti prve besede.“

Portugiški poslanik v Londonu je **angleškemu** ministerskemu predsedniku Salisburyju izročil odgovor na zadnjo angleško noto. Portugalska vlada prosi odloga, da bo mogla dobiti pojasnil od Serpe Pinta; s tem je bil Salisbury zadovoljen.

Liberalno časopisje je zadovoljno naglašalo, da se je **braziljski** prevrat gladko izvršil, da je „vse rešeno“, in da se je narod hotel iznebiti „le klerikalne prestolonaslednice Izabele“. Ubogi „narod“, ki mora pri enakih prilikah vedno jemati na rame vse pregrehe, čeravno je znano, da imajo vstaje večinoma svoj izvir v oni sodrgi, ki ruje po celem svetu zoper prestol in altar ob enem. Ta klika je zlorabila tudi v Braziliji narod za svoje namene, toda duhov, katere je vzbudila, ne more se sedaj iznebiti. Zavladala je po celi državi anarhija. Roparji gospodujejo nekaznjeno, občila so v njihovih rokah, promet je zaspal. V provinciji Gogazu se je roparski načelnik Nunes proglasil za kralja, provinca „Parabiba de Norte“ pa za samostojno republiko. Meščanska vojska je neizogibna. Fonseca je težko ranjen. Ko je namreč v Rio-Janeiru izbruhnila vojaška vstaja, šel je s spremstvom v vojašnico Regas. Tu so ga vstajniki sprejeli s svinčenkami, katerih ena ga je zadela. Še le pozneje je njegova straža zadušila rabuko v vojašnici. Število ranjencev in mrtvih vojakov cenijo na več stotin

Francija je **egiptski** vladí odgovorila, da dovoljuje konverzijo državnega dolga, toda le pod tem pogojem, da bo egiptska vlada porabila dobiček konverzije za pomnožitev svoje armade in za odpravo robota, ter da bo Anglija temu primerno skrčila svojo vojno v Egiptu.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dne 25. decembra. (Nov samostan in cerkev. — Naše založne in njih imetek. — Jan Hus in češki Božič.) Na Smihovem bode skoro dovršena nova cerkev Oznanjenja Marije in tik cerkve tudi nov samostan benediktink iz Nonberga na Solnograškem. Samostan teh nun v Nonbergu traja že nad dvanajststo let in je najstarejši tega reda; pretrpel je dōbo refermacije in Josefsko dōbo in je bil zlasti v jednajstem stoletju za nemškega cesarja Henrika razširjen in bogato obdarovan z ustanovami. Cerkev in samostan sta zgradjena strogo v romanskem slogu. Cerkev je obrnjena z aspido proti iztoku, na južni strani prizidan je zvonik, visok 51 metrov, pod

(Dalje v prilogi.)

Dr. Tihomil: „Upam . . .“

Gospa Sraka: „A propos! Pride mi ravno na misel, kako sem nedavno želela, da bi zvedela Vaše mnenje. Gotovo veste, da imam večkrat opraviti s sodiščem. Ali veste, kaj ti dobri gospodje zahtevajo od mene?“

Dr. Tihomil: „Kolikor vé . . .“

(Zunaj nekdo pozvoní.)

Gospa Sraka: „Ne res, nekdo je pozvonil? Radovedna sem, kdaj bode kuharica odprla? (Molk.) Vidite! Sama moram hoditi odpirat. Oprostite za trenotek.“ (Ona gré iz sobe.)

(Čez četrt ure.)

Gospa Sraka (vstopivša): „Oprostite! Malo ste morali čakati. Naročila sem za jutri uglasovalca klavirjev. Kaj sem že hotela reči? Da, prositi Vas odkritosrčnega svéta. Gotovo si mislite, da bi morda lahko še počakala do večera, ko bode imeli več prostega časa. Verjemite mi, da je nemogoče. Tako sem razdražljiva . . . In stvar je v resnici važna, da ne smem odlašati. Ob kratkem hočem povedati. Torej . . . (Nekdo zopet pozvoní.) Že zopet! Niti

kojim se nahaja kapelica; gori v zvoniku je druga kapelica za redovnico, ki bode zvonila. Cerkev je 26 metrov dolga in 13 metrov široka; pod njo je (kakor v cerkvi sv. Jurija na Hradčanih) kapelica, v kateri bode bivala ona nuna nekaj časa, ki ima biti preoblečena.

Ko so prišli člani berounske benediktinske kongregacije v Prago in tu poznali zgodovino mesta in dežele, bila je iskrena želja sedanjega opata emavskega samostana, dr. Santerja, da bi se tu zopet ustanovil ženski samostan sv. Benedikta. Početkom so pomišljali obnoviti stari svetojurski samostan na Hradčanih, koji je najstarejši samostan na Češkem; prva opatinja temu samostanu bila je Milada, hči vojvode Beleslava, brata sv. Vaelava. Ker se pa ta misel ni mogla uresničiti, založen je bil torej nov samostan v predmestju Smihovu. Glavna podpornica samostanu je bila umrša grofinja Gabrijela Sweertsova, koja je za gradnjo poklonila veliko svoto. Cerkev in samostan pričeli so graditi v jeseni leta 1888. Vrhni stavitelj, ki je izvršil tudi načrte, je mih emavskega samostana P. Phislenus. Nad vhodom cerkvenim dviga se postava arhangelja Gabrijela, ki označuje bodoče ime samostana: „Gabrielinum“. Okoli samostana razprostira se velik vrt in je obdan s tri metre visokim zidom. Samostan ima dvoje nadstropij; v njem je prostor za opatinjo in za osem ali devet redovnic, ki pridejo sém še te dni z Bavarskega. Sobe so čiste in je iz njih prekrasen razgled na Prago in Višehrad. Kurjava je uvedena centralna, in sicer z vodo, kar je veljalo 20.000 glđ. Hodniki so tlakovani s šamotovimi ploščicami. V hiši se nahaja tudi bolnišnica, domača kapelica, molitvenica in velika kopelj. Cerkveni strop ima železno ogradje in bode z lesenimi okraski prekrasno izložen. Vsa slikarska dela, sohe in okraske izvršili bodo mnih emavskega samostana. Troški za celo stavbo bodo iznašali blizu 400 000 glđ.; došlej se je potrošilo 180.000 glđ. Večina je iz ustanove, katero je založila napominana grofinja pod nadzorstvom kneza Löwensteina, ki ima tudi dve hčeri v benediktinskem samostanu. Namen teh benediktink je: molitev in umetelstvo; izdelovale bodo za različne cerkve raznovrstne okrasbe, pozneje se ima pa uvesti v cerkvi večna pobožnost pred sv. Rešnjim Telesom.

Koliko založen imajo Čehi in koliko kapitala je v njih vložena, razvidno je iz statistike čeških založen na Češkem, Moravskem in v Šleziji za leto 1888, koja mi je te dni došla od „Jednote založen“ in jo je sestavil jako vestno njen tajnik gosp. Jos. Schneyer. V nji je naštetih 534 občanskih založen in 105 okrajnih gospodarskih. Izmed teh pripada na Češko 105 okrajnih in 264 občanskih, na Moravo 261 občanskih, na Šlezijo 8 in Dunaj 1.

Novce imajo večinoma izposojene; tem načinom se imele občanske vložnih 121 milijonov goldinarjev, okrajne 14½ milijona goldinarjev. Vsa aktiva se iznašala pri občanskih založnih 144¾ milijona goldinarjev, pri okrajnih 16¾ milijona goldinarjev. Po vseh odbitih troških so imele torej občanske založne čistega dobička 1.327.976 glđ. Denarni promet pri naših založnih znaša na leto blizu 400 milijonov goldinarjev!

Ekstra-politika lastnikov in izdajateljjev „Narodnih Listov“, ki hoté mojstru Husu zbobnati denarne zbirke za spomenik, rodé vže svoj sad. Osrednja „Matice školská“, v tej dobi najvažnejši naš zavod in naše podjetje, vže čuti posledice te mladočeške politike: prejemi se krčijo v tej meri, kakor se stekajo prispevki za Husov spomenik, za kateri se je vže nabralo 19.000 gold. Vendar ta agitacija ni čista, vzvišena in na čast narodu. Ko so hoteli pred nekimi leti kupiti rojstveno hišo Husovo, vršile so se zbirke jako mlačno in neznačno. Jedva se je nabralo 4000 glđ. Iz tega je razvidno, kako uneti in radodarni so pri nas denarni dobrotniki, ako se gre za Husa. Ko je mesto Jičín pod Krkonoši sklenilo postaviti spomenik Husu in pozivljub narod k zbirkam, ni se miš ganila in še dandanes vé le malo Čehov, da se v večjem krajnem mestu na Češkem nahaja Husov spomenik, zgradjen iz samih krajevnih zbirk. Slikarja Brožika velika slika: „Hus pred Kostniškim zborom“ — je na prodaj, toda zbirke v ta namen le slabo napredujejo. In vendar je tudi danes povsem isti Hus, isti „mučenik“ na meji, kakor je bil pred leti. Toda ni ne isti; princ Schwarzenberg se tu oglasi, in v tej kombinaciji stopa Hus naglo v ceni. Kar se osebi in

spominu mojstra Husa ni posrečilo, posrečilo se bode — špektaklu!

Radi tega po pravici v zadnji številki list „Věstnik“ (glasilo šolske matice) toži o pešanji prispevkov za to narodno podjetje.

Med te razburjene valove javnega mnenja na Češkem se pa oglašá ganljivi odmev božične poezije. Prišla je doba miru, v koji so ljudje dobre volje, praznujoč rojstvo Gospodovo, udajejo se raznim spominom, ko razljučena strast umolkne in srce odpira na stečaj svoj vhod. Gnev pojema, glava pada v dlan in misel podi misel. — Narod češki more se vendar nazivljati nesrečnega. Koliko nezgod podilo se je preko češkega naroda, koliko nebrojnih ran prizadeli so mu domači rablji, koliko grenicah muk je bičalo to lepo češko zemljo, toda vse to je ni privedlo k pameti. Ta narodna bolezen — nesrečna nesloga — je z elementarno silo polastila se vsega naroda — nesloga, ki je glavni vzrok vseh dose-danjih narodnih neuspehov. Razmere so takó daleč dospеле, da, vprašate li dandanes Mladočehe, koga bolj črtijo, ustavoverce Nemce, ali Staročehe, odgovorili bodo naravnost, da slednje.

Praznujoč torej božične praznike kot dóbo miru, iskrena želja je vsacega pravega rodoljuba, da bi domači razkolniki opustili svoje krive steze ter hodili složno z znatno večino teh narodnih poslancev, ki so za čast in blaginjo pripravljeni boriti se do zadnjega dihleja. Ko bi se to uresničilo, oblagrovali bi letošnji Božič, ki je prinesel narodu najdragocenejši dar: Slogo med češkimi brati!

Dnevne novice.

(Prezvzišenemu gospodu knezoškofu) se je danes dopoldne poklonila ljubljanska duhovščina, v katere imenu je mil. gospod prošt dr. Kľofutar v lepem govoru izrekel najudanejša voščila za prihodnje leto. Spominjal se je domačih in vnanjih dogodkov proti cerkvi in njenim služabnikom, pa tudi zdravila in krepiča, katero daje Gospod za bridkosti srca. Zbrana duhovščina želi svojemu višjemu pastirju olajšati breme, da se še ožje oklene njegove častite osebe in poslušá njegov glas. Prezvzišeni knezoškof se zahvalijo in prosijo podpore v molitvi in delu. Gospod Bog daje ravno v časih bridkosti človeškemu srečú čudovito moč. Vse pa, kar nam prinese novo leto, vsprejmimo udano iz roke božje.

(Iz mestnega zbora ljubljanskega.) G. župan imenuje overovateljema zapisnika gg. svetovalca Hraskega in dr. Stareta. Kranjski deželni odbor z dopisom naznanja zahvalo, katero je deželni zbor kranjski izrekel mestni občini za brezplačni odstop stavbišča za deželno gledališče. (Dobro!) G. Karol Pollak je župana naprosil, naj mestnemu svetovalstvu objavi njegovo zahvalo za izkazano mu zaupanje, ker ga je imenovalo članom upravnega odbora mestne hranilnice ljubljanske. (Dobro!) — Svetovalec gosp. Žagar poroča v imenu policijskega odseka o vredbi prometa po Dolgih ulicah. Odsek se je posvetoval na podlagi dopisov mestnega šolskega sveta in magistratnega odseka ter predlaga: 1. Po Dolgih ulicah je ob sejnih dovoljeno le na eno stran voziti in goniti živino, in sicer od Dunajske ceste proti Kolodvorskim ulicam. V ta namen naj postavi magistrat ob sejnih na vsak konec Dolgih ulic po enega redarja. 2. Ker je pa tudi Sv. Petra cesta jako ozka in promet na njej živahen, prepoveduje se po njej hitra vožnja. Na razvidnih mestih naj se nabijejo svarilne table, izvožke in druge vozneke pa, ki se ne bodo ravnali po tem predpisu, kaznuje naj magistrat brez usmiljenja z ostrimi globami. Brez ugovora sprejeto. — Poročilo o občinskem proračunu za l. 1890 mora izostati, ker poročevalec zaradi družinskih razmer ni mogel priti k današnji seji. Ostale točke dnevnega reda so osobnega značaja ter tedaj predmet tajne seje. — Konečno izpregovori g. župan: „Slavna gospoda! Predno se danes razidemo, voščim Vam vsem skupaj in vsakemu posebej prav veselo novo leto. To storim pa tudi mestni občini ljubljanski, ki se sme zadovoljno ozirati na promisljeno leto. Dokončali smo v njem veliko delo, mestni vodovod, kateri bomo spomladi dejanski otvorili. Takrat bodo menda utihnili oni neopravičeni glasovi, ki ščuvajo javno mnenje zoper to prekoristno napravo. Časnikarstvo naše je vedno podpiralo to delo ter mu izrekam najtoplejšo zahvalo, proseč je, naj tudi v bodoče graja, kar je graje-

vrednega pri občinskih napravah, toda tudi odločno pobija neosnovane napade.“ (Dobro!) Ko se g. županu zahvali g. podžupan Petričič, prične se tajna seja.

(Gospod Albert Levičnik), sekcijski svetnik v c. kr. justičnem ministerstvu na Dunaji, podaril je „Podpornemu društvu za slovenske velikošolece na Dunaji“ zopet šest goldinarjev — v celem letu torej 12 glđ. Presrečna bode hvala blagemu in požrtvovalnemu prijatelju marljivih a ubozih slovenskih velikošolecev na Dunaji!

(Ordinacija.) Prezvzišeni g. knezoškof so danes podelili petdesetim gg. bogoslovcem štiri manjše redove, oziroma tonzuro. Manjše redove so prejeli gg.: Jakob Matijan, Ivan Abram, Josip Benkovič, Josip Cegnar, Ivan Debeljak, Karol Dornik, Josip Gruden, Ivan Jelenc, Martin Kerin, Gustav Kolar, Matej Kos, Karol Lenasi, Alfonz Levičnik, Anton Medved st., Jakob Mihelič, Franc Pavlin, Jakob Pavlovčič, Martin Poljak, Gašpar Porenta, Leopold Raktelj, Ivan Renier, Štefan Rihar, Alojzij Šarec, Franc Žvan. Tonzuro in manjše redove gg.: Karol Čik in Feliks Šarec. Samo tonzuro gg.: Franc Božič, Ivan Cvar, Franc Dimnik, Alojzij Jaklič, Karol Jaklič, Franc Juvan, Jos. Knitice, Ant. Kocijančič, Viktor Köchler, Franc Krevs, Anton Kukec, Anton Lavrenčič, Ivan Legat, Anton Medved ml., Ivan Meršolj, Gregor Pečjak, Franc Pretnar, Matej Rihar, Alojzij Rovar, Tomaž Rožnik, Alojzij Stroj, Reinhold Šušteršič, Ivan Trpin in Josip Vrankar.

(Nevarno je zbolel) č. g. Blaž Lenček, župnik v Starem Trgu pri Ložu. Bolehal je že od novembra, sedaj pa toliko obnemogel, da je malo upanja.

(Muzejsko društvo) bode imelo prihodnji petek ob 6. uri zvečer v bralni sobi muzeja mesečni shod. Predaval bode g. prof. S. Rutar o „trgovinskih razmerah kranjske dežele z adrijanskimi mesti v srednjem veku“ in g. prof. Pavlin o „žuzelkojedih rastlinah na Kranjskem“.

(Slovensko gledališče.) Jutri bodo predstavljali v dvorani ljubljanske čitalnice burko v treh dejanjih „Jednajsta zapoved“. Češki spisal Ferd. Šamberk, poslovenil S. S.

(Predstave v Marijanišči.) Včerašnji opis božične slavnosti deklishega sirotišča mi je vzbudil vprašanje: zakaj je neki letos v Marijanišči vse tiho? Ne motim se, ako mislim, da si je Marijanišče toliko svesto svojih vspehov, da ne pričakuje še večje slave od javne pohvale. Tako sem celo slišal, da imajo v oni skromni hišici željo, naj ne pride nič v „Slovenca“, češ „čemu vedno bobnanje! Ljudje naj pridejo sami ogledat si igre: to nam je najljubše!“ Ta je pa možka, misli sem si. Toda poročevalec ne stoji pod nikogar oblastjo, tudi pod Marijaniško ne, zato mu je že dovoljeno, nebrigati se za ono željo in povedati, da sta bili za letos določeni dve božični predstavi, ker prihaja gostov veliko — tudi od zunaj prihajajo — in ker duhovniki nimajo med prazniki samimi muogo časa. Ena izmed teh predstav je že bila, in sicer dné 27. t. m. Prišlo je obilno občinstva, igranje je bilo, kakor smo ga že navajeni gledati v tem zavodu, točno in vrlo spretno. Slišali smo mičen slovenski govor ekscelencije knezoškofa in primerne besede predsednika družbe sv. Vincencija. Najlepše priznanje teh iger je vsako leto obilno število gostov. Z nekoliko bogatejšim programom se bode ponovila „božičnica“ prihodnji četrtek dné 2. januarija ob 4½. uri zvečer, kakor smo že naznanili. Zlasti gg. z dežele imajo lepo priliko videti kaj mičnega in veseliti se poštene otroške umetnosti. — Pri tem tudi ne smemo zamolčati, da se igra, kakor druga leta, oratorij in da prihajajo celó okoličani gledat lepe predstave ter odhajajo zeló zadovoljni. Jutri in na dan sv. Treh Kraljev igral se bode oratorij ob 5. uri zvečer. Tako se nam poročali oni, ki vedó. Mi pa pravimo: le pridno delaj vrla Vincencijeva družba in molčé skrbi za Marijanišče! Pomisli pa, da časniki niso za molčanje! Zato smo danes to povedali, in bomo še, ako bomo videli kaj lepoga. Brez zamere!

(Umrl) je 26. t. m. v Radonjah Karol Šarec, abiturijent ljubljanske gimnazije. R. i. p.

(Iz Semiča.) 28. decembra. Ne vem, da-li poznate naše klance? Hudi so, in že večkrat se je izrekla želja in celo ogledovalo se je, da bi se kako

preložili. Pod cerkvijo našo je hud klanec na cesti v Metliko in Črnomelj ali na levo v „Mesto“. Pod klanecem pa je „luža“, kamor gonijo napajati živino; vode imamo sicer malo več, ko nič. Na tem klanecu in ob tej luži zgodila se je 23. t. m. nesreča gospodarju Antonu Sepa herju iz Semiča. Hlapec je peljal blaga poln voz (do 45 stotov) v Črnomelj. Cokla že vrhu klanca izkoči in voz drvi z vso silo navzdol. Konja sta držala nazaj tako, da je počila prsna verižica in nesreča je bila gotova. Voz prileti z vso silo ob zid, kateri je nad lužo, konja pa oba pahne čez zid poludrugi seženj globoko. Eden je takoj poginil, drugi je ostal, a če bo za rabo še, je dvomno. Na vozu se je v prvem zaboju poškodovalo nekaj steklenine. A še ne mirujejo. Zaprežejo druge konje in dalje v Črnomelj. Pri „vražjem kamnu“ sreča jih voz, treba se umakniti. V hipu spodrsne kolo in prebrne se voz! Na vozu pa je bilo steklo, petrolej, sodje in enaka roba. Škoda je velika. — Ali bi res ne bilo mogoče, kako drugače nam pot napeljati? In ko bi imeli železnico, morebiti bi potem ne bilo treba iz Ljubljane in od drugod tako težkih voz voziti — celo ob nedeljah in praznikih Gospodovih. Opomnimo, da je prej ta dan bila nedelja in hlapec je cel dan vozil ter na večer domov privozil. Morebiti je bil v ponedeljek „slučaj, ki ni slučaj“. Našim voznikom naj bi bile resen opomin svetopisemske besede: Sedmi dan pa je sabota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela, itd. Morebiti bi pri tem opominu tudi domislili se prve cerkvene zapovedi. Posvečuj praznike!

(Iz vipavske doline) se nam poroča: Toliko snega, kakor ga imate drugod, tu pač nimamo. Te dni nam je po dolini tu pa tam malo pobelil, da bi ne pozabili, kake je barve. Imamo pa mesto njega nekaj, česar drugod tako ne poznate. To je kraška burja. Včasih tako razsaja, da ni varno iti izpod strehe. Ako pa te opravek kliče iz hiše, bodi oprezen, da te ne vrže. Domačini se ji že znajo v bran postaviti, a marsikateri tujec pa jo skupi lahko, da potem več let pomni, kako silna je kraška burja. — Te dni je potovala neka ženska iz Gorice do Logatca. Pravijo, da je služila v Gorici, a za praznike hotela domov k sorodnikom, za Dunaj nekam. Ker je vedno dosti voznikov po veliki cesti, gotovo je mislila, da bode za male krajcarje že daleč prišla. Po strmi napeti cesti iz Šturij do Cola je res spravila svoj kovčeg na priprost voz. Sama ni prisedla, bilo je premrzlo. Držeč se z eno roko za voz, šla je počasi naprej. Burja je tulila po hribovji in dolini, kakor bi bila vso pokrajino vzela v najem. Ko se voz zavije na golo pogorje, zazvižga močno burja in zasuhe potovalko od voza na stran. Boječ se za kovčeg, urno se z drugo roko poprime. A burja še silneje zapiska in odnese žensko s kovčgom vred čez nasip skoro seženj globoko. Potovalka je padla tako nesrečno, da si je zlomila nogo, in ker kovčga še ne pusti iz roke, prekopicne jo burja še parkrat navzdol. Voznik ni vedel, kaj se za vozom godi, ker je bil zavrt čez ušesa. Mislil je najbrže pozneje, da se je ženska kje ustavila, ali celo nalašč zaostala, da bi ne plačala male svote, za katero sta se pogodila. Reva se je z veliko težavo spravila do male dupline, kjer so kopali pesek, in tam je v malem zavetju, a hudem mrazu in hudih bolečinah prebila zapuščena vso noč. Še le drugi dan so jo dobili in odpeljali nazaj v goriško bolnišnico.

(„Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“) priredi božičnico v dvorani lastne hiše, Poljske ulice števil. 10, na novega leta dan, 1. januarja 1890. Vspored: 1. Alfr. Kohm: „Pri

jaslicah“, zbor. 2. Nagovor. 3. A. Nedvč: „Popotnik“, zbor s tenor-solom. 4. Haidrich: „Lastovki v slovo“, četverspev. 5. J.: „Mladim dnem“, deklamacija. 6. Dr. Ipavec: „Danici“, zbor z bariton-solom. 7. „Rokodelska družba“, podoba iz vsakdanjega življenja. — Vstopnina: Sedeži 1. vrste 40 kr., sedeži 2. vrste 30 kr.; vstop 20 kr. — Začetek ob 6. uri zvečer.

(Bralno društvo v Krškem) priredi koncert dné 5. januarja 1890 l. s sodelovanjem c. in kr. vojaške godbe 53. pešpolka. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Za ude 50 kr. za osebo. Za neude 1 gl. za osebo. — Vspored: 1. Kuhač: Overture k narodni opereti „Serežan“, svira vojaška godba. — 2. dr. G. Ipavic: a) „Lahko noč“, b) „Pozdrav“, mešana zbor. — 3. Zajc: Predigra k operi „Zrinjski“, svira vojaška godba. — 4. dr. B. Ipavic: „Slovaška pesem“, moški zbor. — 5. Cibulka: „Kaj si gozd šepete?“ Ilustracija, svira vojaška godba. — 6. F. S. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. — 7. Eisenhut: „Venec narodnih pesnij“, svira vojaška godba. — 8. Ant. Nedved: a) „Popotna pesem“, moški zbor, b) „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. — 9. Dvořak: „Trenotki brez skrbi“, veliki potpourri, svira vojaška godba. — 10. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor.

(Vabilo) na Silvestrov večer, kateri priredi slov. delav. pevsko društvo „Slavec“ dne 31. decembra 1889. leta v Schreinerjevi pivarni (na svetega Petra cesti.) — Vspored: 1. Koračnica. 2. Tittl: „Das Wolkenkind“, ouverture. 3. Foerster: „Pobratimija“, moški zbor z bariton-samospevom (gosp. Piancki). 4. Ivanoviči: „Seufzer-Walzer“, valček. 5. Ipavec: „Oblačku“, četverspev, pojó: Pavšek, Jeršek, Piancki, Malič. 6. „V zanjkah“, veseloigra v jednom dejanju. 7. Hudba: „Marjanka“, moški zbor. 8. Blaschke: polka franc. 9. Horny: Souvenir de Krapina. 10. Vilhar: „Ljubičica“, moški zbor. 11. Grbič: „Pod prozorom“, četverspev, pojó: Pavšek, Jeršek, Piancki, Malič. 12. Komičen prizor. 13. Ziehrer: „Faschingskinder“, valček. 14. Vilhar: „Kaži mi“, moški zbor. 15. Kocijančič: „Njega ni“, moški zbor z bariton-samospevom (gosp. Bajec.) 16. Pozdrav o polunoči. 17. Ziehrer: „Viana“, galop. Pri veselici svira gledališka godba pod vodstvom g. J. Kos-a. Vstopnina za neude po 30 kr., udje so prosti. Začetek ob osmih zvečer. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 31. decembra. „Wienerzeitung“ objavlja že poročana odlikovanje ministrov, dalje ukaz naučnega ministerstva, ki uvaja novi izpitni red o farmacevtskih študijah. — Za braziljsko cesarico je osemnajstnevno dvorno žalovanje zaukazano; pričelo se bo z 2. dnem januarja.

Dunaj, 31. decembra. Hripa nevarno in stalno narašča. Deželni zdravstveni svet je sklenil, da se do dné 7. januarja zapró vse nižjeavstrijske šole, ter je naprosil župana, naj skrbi za to, da se bo otvorila bolnišnica za kužne bolezni.

Praga, 30. decembra. Konservativno veleposestvo in češka stranka sta za pravno poravnave, ki se bodo dné 4. januarja pričele na Dunaji, pooblastila nastopne odposlance: Kneza Jurija Lobkovic, grofa Richarda Clam-Martinita, grofa Friderika Kinskoga, dr. Riegra, dr. Mattuša in Zeithammerja.

Praga, 30. decembra. Pri današnjih dopolnilnih volitvah so bili vsi kandidatje nemškega osrednjega volilnega odbora izvoljeni.

London, 31. decembra. Govori se, da je Salisbury na svojem posestvu v Hatfieldu nevarno zbolel.

Listnica opravištva:

G. J. T. v Sl. Eye: Za t. l. 5 gl. 80 kr., za prihodnje 1890 vpisalo se je 13 gl. 20 kr. Zdravstvujte Vi i vrli rojaki!

Odgovor

na „Poslano“ g. lg. Borštnika v „Slov. Narodu“.

Shakespeare pravi: Well roared, lion! — Veselo in boljše novo leto Vaši blagorodnosti želi

ocenjevatelj „Slovenčev“.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v milim.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.		745.5	-2.8	sl. szap.	oblačno	3.40
2. u. pop.		745.0	1.2	"	"	dež
9. u. zveč.		744.7	-0.2	"	"	"

Srednja temperatura -0.6° za -2.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	86 " 30 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	919 " — "
Kreditne akcije	319 " — "
London	117 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	9 " 37 "
Cesariski cekini	5 " 59 "
Nemške marke	57 " 95 "

Zahvala.

Mej dolgotrajno boleznijo, kakor tudi o smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga, oziroma očeta, brata, strjca in svaka, gospoda

Jarnejja Koželj-a

došlo nam je mnogo dokazov tolažbe v naši bridkej žalosti; največja uteha našemu globoko užaljenemu srcu pa je bila mnogobrojna udeležba pri mrtvaškem sprevedu. Globoko ginjeni se vsem iskreno zahvaljujemo, posebno pa tvrdki pl. Kleinmayrjevej in Bambergovej, tukajšnjemu tiskarskemu društvu, slavnemu čitalniškemu pevskemu zboru za ginljivo petje, s katerim je oslavlil pogrebno slavnost. Spominjamo se tudi vseh sorodnikov, vzlasti pa krasnih podarjenih vencev, s tistim pristrnim hvaležnim čutom, kojega je zmoglo le srce v največji žalosti, potolaženo po tako velikih dokazih resničnega sočutja.

V Ljubljani, 30. decembra 1889.

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Njega prevzisenost gospod knez in škof dr. Jakob Missia je blagovolil izročiti mi povodom novega leta dve sto goldinarjev za razdelitev mej uboge.

Usojam se v imé ubogih javno izrekati najtoplejšo zahvalo za to velikodušno darilo.

V Ljubljani, dné 31. decembra 1889.

Župan: Grasselli.

Vsem prijateljem in znancem

veselo, srečno novo leto.

Rodbina dr. Gregorič-eva.

Naznanilo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane je v svoji seji dné 27. t. m. sklenil, da je

od 1. januarja 1890. l. počenši (1)

razglase in druge oklice javno naznanjati s prilepljenjem na posebno uradno desko v veži magistratnega poslopja,

razglaševanje z bobnom pa je popolnem opustiti.

Preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom

vošči

srečno in veselo novo leto

Leopold Tratnik,

pasarski mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 27.

Vsem velespoštovanim
gostom, prijateljem in
znancem želi veselo,
srečno novo leto
z uljudno prošnjo na-
daljne naklonjenosti.

Franc Ferlinc
z obitelji.

Voščilo za novo leto
vsem častitim znancem in prijateljem.

Karol Pollak
z rodbino.

Vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem vošči

veselo novo leto
rodbina *Mlosche*.

Kavarna „Austria“ (Café Schmidt)

sv. Petra cesta šte. 34 v Ljubljani
(poleg mesarskega mosta) (33)

priloga se sl. občinstvu z mesta in dežele
v mnogobrojni obisk. Postreže svojim gostom
z vedno svežo kavo in drugimi okrepujo-
čimi pijačami ter ima na razpolago sloven-
skih in nemških časopisov veliko število.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnat barve
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah. (20)

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priloga prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu
priloga prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje fin rožni mēd v škatljah po 5 kilo, kilo
po 50 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem
povzetju ali predplačilu. Fin mēd v satovji kilo po
60 kr. Gospodom trgovcem priloga po ceni fin mēd
v škatljah po 40 in 20 kl.

Raznovrstno (10-7)

medeno blago za Miklavža in Božič
na debelo in drobno prav po ceni.

Oroslav Dolenc,
svečarja in trgovina z voskom in mēdom.

Proti sušečim boleznim, jetiki,
škro-
feljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim
kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim
spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je
ribje olje s katranom lekarja Piccolija
v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja na-
ročila izvršujejo se z obratno pošto. (3)

Leopold **Tratnik**
Izdelovatelj
cerkvene posode itd.
Ljubljana
sv. Petra cesta
št. 27.
Priloga svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n.
cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovjših
in lepih oblikah. (26)
Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike.
Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji člove-
škega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrp-
nenih udih, skazenem želodci, pomanjkanji
slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih.
in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah
toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje
lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden
zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. — Prodaja

LEKARNA TRNKOCZY

(3) zraven rotovža v Ljubljani.

☛ Razpošilja se vsak dan s prvo pošto.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvali se tem potom prečast.
duhovščini in sl. občinstvu za dosedanje naklonjenost
ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izveševanje
vseh v

čevlarsko obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvršenje
jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevlarski majster,

(32) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

Katoliška Tiskarna
priloga raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna,
Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“
(ob enem kemična tovarna) V., Hundsturmstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“,
III., Radetzkyplatz št. 17. (3)

Nepresegljivo za zobe

je
I. salicilna ustna voda

aromatična, vpliva okrepevaljoče,
zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje
iz ust neprijetni duh. Jedna velika
steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošnje priljubljen, vpliva jako
okrepevaljoče ter ohranjuje zobe
svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je
došlo mnogo zahvalnih pisem, ima
vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

☛ Zunanja naročila
se s prvo pošto izvršu-
jejo. ☛

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priloga po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje
za štokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

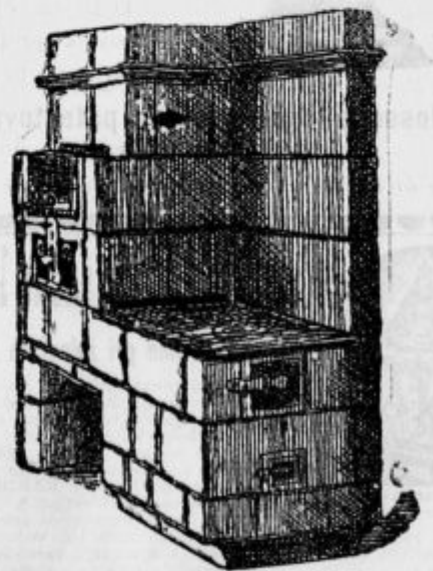
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (58)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za
gnojenje polja.

preložili. Pod cerkvijo našo je hud klanec na cesti v Metliko in Črnomelj ali na levo v „Mesto“. Pod klanecem pa je „luža“, kamor gonijo napajati živino; vode imamo sicer malo več, ko nič. Na tem klanecu in ob tej luži zgodila se je 23. t. m. nesreča gospodarju Antonu Sepaherju iz Semiča. Hlapec je peljal blaga poln voz (do 45 stotov) v Črnomelj. Cokla že vrhu klanca izkoči in voz drvi z vso silo navzdol. Konja sta držala nazaj tako, da je počila prsna verižica in nesreča je bila gotova. Voz prileti z vso silo ob zid, kateri je nad lužo, konja pa oba pahne čez zid poludrugi seženj globoko. Eden je takoj poginil, drugi je ostal, a če bo za rabo še, je dvomno. Na vozu se je v prvem zaboju poškodovalo nekaj steklenine. A še ne mirujejo. Zaprežejo druge konje in dalje v Črnomelj. Pri „vražjem kamnu“ sreča jih voz, treba se umakniti. V hipu spodrsne kolo in prebrne se voz! Na vozu pa je bilo steklo, petrolej, sodje in enaka roba. Škoda je velika. — Ali bi res ne bilo mogoče, kako drugače nam pot napeljati? In ko bi imeli železnico, morebiti bi potem ne bilo treba iz Ljubljane in od drugod tako težkih voz voziti — celo ob nedeljah in praznikih Gospodovih. Opomnimo, da je prej ta dan bila nedelja in hlapec je cel dan vozil ter na večer domov privozil. Morebiti je bil v ponedeljek „slučaj, ki ni slučaj“. Našim voznikom naj bi bile resen opomin svetopisemske besede: Sedmi dan pa je sabota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela, itd. Morebiti bi pri tem opominu tudi domislili se prve cerkvene zapovedi. Posvečuj praznike!

(Iz vipavske doline) se nam poroča: Toliko snega, kakor ga imate drugod, tu pač nimamo. Te dni nam je po dolini tu pa tam malo pobelil, da bi ne pozabili, kake je barve. Imamo pa mesto njega nekaj, česar drugod tako ne poznate. To je kraška burja. Včasih tako razsaja, da ni varno iti izpod strehe. Ako pa te opravek kliče iz hiše, bodi oprezen, da te ne vrže. Domačini se ji že znajo v bran postaviti, a marsikateri tujec pa jo skupi lahko, da potem več let pomni, kako silna je kraška burja. — Te dni je potovala neka ženska iz Gorice do Logatca. Pravijo, da je služila v Gorici, a za praznike hotela domov k sorodnikom, za Dunaj nekam. Ker je vedno dosti voznikov po veliki cesti, gotovo je mislila, da bo za male krajcarje že daleč prišla. Po strmi napeti cesti iz Šturij do Cola je res spravila svoj kovčeg na priprost voz. Sama ni prisledla, bilo je premrzlo. Držeč se z eno roko za voz, šla je počasi naprej. Burja je tulila po hribovji in dolini, kakor bi bila vso pokrajino vzela v najem. Ko se voz zavije na golo pogorje, zazvižga močno burja in zasuhe potovalko od voza na stran. Boječ se za kovčeg, urno se z drugo roko poprime. A burja še silneje zapiska in odnese žensko s kovčgom vred čez nasip skoro seženj globoko. Potovalka je padla tako nesrečno, da si je zlomila nogo, in ker kovčga še ne pusti iz roke, prekopiene jo burja še parkrat navzdol. Voznik ni vedel, kaj se za vozom godi, ker je bil zavrt čez ušesa. Misli je najbrže pozneje, da se je ženska kje ustavila, ali celo nalašč zaostala, da bi ne plačala male svote, za katero sta se pogodila. Reva se je z veliko težavo spravila do male dupline, kjer so kopali pesek, in tam je v malem zavetju, a hudem mrazu in hudih bolečinah prebila zapuščena vso noč. Še le drugi dan so jo dobili in odpeljali nazaj v goriško bolnišnico.

(„Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“) priredi božičnico v dvorani lastne hiše, Poljske ulice števil. 10, na novega leta dan, 1. januarja 1890. Vspored: 1. Alfr. Kohm: „Pri-

jaslicah“, zbor. 2. Nagovor. 3. A. Nedved: „Popotnik“, zbor s tenor-solom. 4. Haidrich: „Lastovki v slovo“, četverspev. 5. J.: „Mladim dnem“, deklamacija. 6. Dr. Ipavec: „Danici“, zbor z bariton-solom. 7. „Rokodelska družba“, podoba iz vsakdanjega življenja. — Vstopnina: Sedeži 1. vrste 40 kr., sedeži 2. vrste 30 kr.; vstop 20 kr. — Začetek ob 6. uri zvečer.

(Bralno društvo v Krškem) priredi koncert dne 5. januarja 1890 l. s sodelovanjem e. in kr. vojaške godbe 53. pešpolka. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Za ude 50 kr. za osobo. Za neude 1 gl. za osobo. — Vspored: 1. Kuhač: Overture k narodni opereti „Serežan“, svira vojaška godba. — 2. dr. G. Ipavic: a) „Lahko noč“, b) „Pozdrav“, mešana zbor. — 3. Zajc: Predigra k operi „Zrinski“, svira vojaška godba. — 4. dr. B. Ipavic: „Slovanska pesem“, moški zbor. — 5. Cibulka: „Kaj si gozd šepče?“ Ilustracija, svira vojaška godba. — 6. F. S. Vilhar: „Domovina“, mešani zbor. — 7. Eisenhut: „Venec narodnih pesnij“, svira vojaška godba. — 8. Ant. Nedved: a) „Popotna pesem“, moški zbor, b) „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. — 9. Dvořak: „Trenutki brez skrbi“, veliki potpourri, svira vojaška godba. — 10. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor.

(Vabilo) na Silvestrov večer, kateri priredi slov. delav. pevsko društvo „Slavec“ dne 31. decembra 1889. leta v Schreinerjevi pivarni (na svetega Petra cesti.) — Vspored: 1. Koračnica. 2. Tittl: „Das Wolkenkind“, ouverture. 3. Foerster: „Pobratimija“, moški zbor z bariton-samospevom (gosp. Pianekki). 4. Ivanoviči: „Seufzer-Walzer“, valček. 5. Ipavec: „Oblačku“, četverspev, pojó: Pavšek, Jeršek, Pianekki, Malič. 6. „V zanjkah“, veseloigra v jednem dejanji. 7. Hudba: „Marjanka“, moški zbor. 8. Blaschke: polka franc. 9. Horny: Souvenir de Krapina. 10. Vilhar: „Ljubičica“, moški zbor. 11. Grbič: „Pod prozorom“, četverspev, pojó: Pavšek, Jeršek, Pianekki, Malič. 12. Komičen prizor. 13. Ziehrer: „Faschingskinder“, valček. 14. Vilhar: „Kaži mi“, moški zbor. 15. Kocijančič: „Njega ni“, moški zbor z bariton-samospevom (gosp. Bajec.) 16. Pozdrav o polunoči. 17. Ziehrer: „Viena“, galop. Pri veselici svira gledališka godba pod vodstvom g. J. Kos-a. Vstopnina za neude po 30 kr., udje so prosti. Začetek ob osmih zvečer. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 31. decembra. „Wienerzeitung“ objavlja že poročana odlikovanje ministrov, dalje ukaz naučnega ministerstva, ki uvaja novi izpitni red o farmacevtskih študijah. — Za braziljsko cesarico je osemnajstdnevno dvorno žalovanje zaukazano; pričelo se bo z 2. dnem januarja.

Dunaj, 31. decembra. Hripa nevarno in stalno narašča. Deželni zdravstveni svet je sklenil, da se do dne 7. januarja zapró vse nižjeavstrijske šole, ter je naprosil župana, naj skrbi za to, da se bo otvorila bolnišnica za kužne bolezni.

Praga, 30. decembra. Konservativno veleposestvo in češka stranka sta za pravne poravnave, ki se bodo dne 4. januarja pričele na Dunaji, pooblastila nastopne odposlance: Kneza Jurija Lobkovic, grofa Richarda Clam-Martiniča, grofa Friderika Kinskoga, dr. Riegro, dr. Mattuša in Zeithammerja.

Praga, 30. decembra. Pri današnjih dopolnilnih volitvah so bili vsi kandidatje nemškega osrednjega volilnega odbora izvoljeni.

London, 31. decembra. Govori se, da je Salisbury na svojem posestvu v Hatfieldu nevarno zbolel.

Listnica opravištva:

G. J. T. v Sl. Eye: Za t. l. 5 gl. 80 kr., za prihodnje 1890 vpisalo se je 13 gl. 20 kr. Zdravstvujte Vi i vrli rojaki!

Odgovor

na „Poslano“ g. lg. Borštnika v „Slov. Narodu“.

Shakespeare pravi: Well roared, lion! — Veselo in boljše novo leto Vaši blagorodnosti želi

ocenjevalec „Slovenčev“.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
opazovanja						
7. u. zjut.		745.5	-2.8	sl. szap.	oblačno	3.40
2. u. pop.		745.0	1.2	"	"	dež
9. u. zveč.		744.7	-0.2	"	"	
Srednja temperatura -0.6° za -2.3° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	86 " 30 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	919 " — "
Kreditne akcije	319 " — "
London	117 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	9 " 37 "
Cesariski cekini	5 " 59 "
Nemške marke	57 " 95 "

Zahvala.

Mej dolgo trajno boleznijo, kakor tudi o smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, brata, strijca in svaka, gospoda

Jarnejja Koželj-a

došlo nam je mnogo dokazov tolažbe v naši bridkej žalosti; največja uteha našemu globoko užaljenemu srcu pa je bila mnogobrojna udeležba pri mrtvaškem sprevedu. Globoko ginjeni se vsem iskreno zahvaljujemo, posebno pa tvrdki pl. Kleinmayrjevej in Bambergovej, tukajšnjemu tiskarskemu društvu, slavnemu čitalniškemu pevskemu zboru za ginljivo petje, s katerim je oslavljal pogrebno slavnost. Spominjamo se tudi vseh sorodnikov, vzlasti pa krasnih podarjenih vencev, s tistim prisrčnim hvaležnim čutom, kojega je zmoglo le srce v največji žalosti, potolaženo po tako velikih dokazih resničnega sočutja.

V Ljubljani, 30. decembra 1889.

Žalujoci ostali.

Zahvala.

Njega prevzvišenost gospod knez in škof dr. Jakob Missia je blagovolil izročiti mi povodom novega leta dve sto goldinarjev za razdelitev mej uboge.

Usojam se v ime ubogih javno izrekati najtoplejšo zahvalo za to velikodušno darilo.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1889.

Župan: Grasselli.

Vsem prijateljem in znancem

veselo, srečno novo leto.

Rodbina dr. Gregorič-eva.

Naznanilo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane je v svoji seji dne 27. t. m. sklenil, da je

od 1. januarja 1890. l. počenši ⁽¹⁾

razglase in druge oklice javno naznanjati s prilepljenjem na posebno uradno desko v veži magistratnega poslopja,

razglaševanje z bobnom pa je popolnem opustiti.

Preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom

vošči

srečno in veselo novo leto

Leopold Tratnik,

pasarski mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 27.

Vsem velespoštovanim
gostom, prijateljem in
znancem želi veselo,
srečno novo leto
z uljudno prošnjo na-
daljne naklonjenosti.

Franc Ferlic
z obitelji.

Voščilo za novo leto
vsem častitim znancem in prijateljem.

Karol Pollak
z rodbino.

Vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem vošči

veselo novo leto
rodbina *Mosche*.

Kavarna 'Austria'

(Café Schmidt)

sv. Petra cesta šte. 34 v Ljubljani
(poleg mesarskega mosta) (33)

priporoča se sl. občinstvu z mesta in dežele
v mnogobrojni obisk. Postreže svojim gostom
z vedno svežo kavo in drugimi okrepčujo-
čimi pijačami ter ima na razpolago sloven-
skih in nemških časopisov veliko število.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana, Radeckijeva ulica,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnatih barv**
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah. (20)

Cenike na zahtevanje.

Visokočastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priporoča podpisani prave garantirane

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje fin rožni mēd v škatljah po 5 kilo, kilo
po 50 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem po-
vzetju ali predplačilu. Fin mēd v satorji kilo po
60 kr. Gospodom trgovcem priporoča po ceni fin mēd
v skafih po 40 in 20 kl.

Raznovrstno (10-7)

medeno blago za Miklavža in Božič
na debelo in drobno prav po ceni.

Oroslav Dolenc,
svečarja in trgovina z voskom in mēdom.

Proti sušečim boleznim, jetiki,
škro-
feljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim
kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim
spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je
ribje olje s katranom lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja na-
ročila izvršujejo se z obratno pošto. (3)

Leopold Tratnik
Izdelovatelj
cerkvene posode itd.
Ljubljana
sv. Petra cesta
št. 27.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n.
cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših
in lepih oblikah. (26)
Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike.
Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji člove-
škega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrp-
nenih udih, skazenem želodci, pomanjkanji
slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih,
in presejajo v svojem učinku vsa druga v reklamah
toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje
lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden
zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. — Prodaja

LEKARNA TRNKOCZY

(3) zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s prvo pošto.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvali se tem potom prečast.
duhovščini in sl. občinstvu za dosedanje naklonjenost
ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izvrševanje
vseh v

čevljarstvo obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvršenje
jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevljarški mojster.

(32) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna,
Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Frančišku“
(ob enem kemična tovarna) V., Hundsthurmerstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“,
VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“,
III., Radetzkyplatz št. 17. (3)

Nepresegljivo za zobe

je
I. salicilna ustna voda
aromatična, vpliva okrepčevalno,
zabranjuje gnilobo zob ter odstranjuje
iz ust neprijetni duh. Jedna velika
steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek
splošnje priljubljen, vpliva jako
okrepčevalno ter ohranjuje zobe
svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je
došlo mnogo zahvalnih pisem, ima
vedno sveži v zalogi

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila
se s prvo pošto izvršu-
jejo.

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,
priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje
za štokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

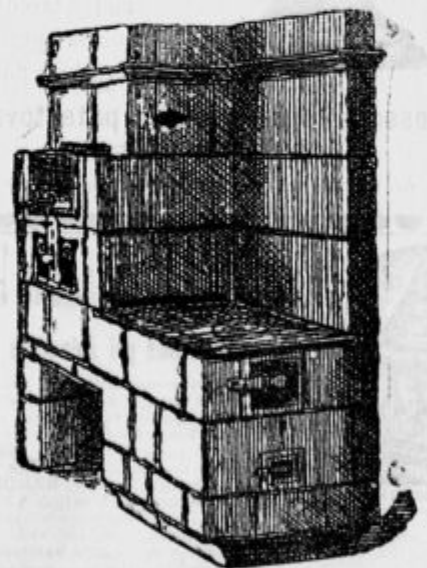
lepo in močno narejena
štedilna ognjišča
in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za
gnojenje polja.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljuje se najtopeje za dosedanjo naklonjenost priporočila se udano podpisani povodom nastopa novega leta p. n. častilemu občinstvu najuljudneje tudi v prihodnje, zatrjujoč, da bo v svoji brivnici na Šentpeterski cesti št. 2 skrbel za najboljšo postrežbo.

Svojim častitim naročnikom voščim veselo novo leto.

Josip Bukovnik, brivec in vlasušjar.

Za čiščenje in ohranjenje sveže kože.

Arnica-Glycerin-cvet, najboljši pripomoček proti trdi, razpokani in hrapavi koži, ohranja jo svežo in ozdravlja; v kositar. zavitku à 25 kr.
Glycerin-cvet, v lončkih à 25 kr.
Vazeline, bel in rumen, od 10 kr. višje.
Crema-celeste, od 10 kr. naprej.
Pariški prašek za gospe, bel in rosa, najbolj sloveča in najbolj fina pudra; v skatljicah à 40 in 50 kr.
Čistilna voda za obličje, zanesljiv pripomoček zoper pege na obrazu, žoltine, mazulčke in kožine spuščaje, 1 stekl. 70 kr.
Dr. Fr. Lengielovo brezovo mazilo, da se koža nežno ohrani, 1 stekl. 70. kr.
Glycerin-milo in Glycerin-vijolično milo, odlikuje se po čistosti, stalni vonjavi in najbolj vpliva na kožo; komad po 15, 25, 35, 40, kr.
Speik-milo, prav priljubljeno v ohranilo sveže in čiste kože pri gospodih, à 35 kr.

Deželna lekarna k Mariji Pomagaj

LUDOVICA GREČELA,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11. (4)

Vspešna sredstva za čiščenje in zboljšanje zraka v sobah.

Kadilni papir provzroči izredno prijetno in vstrajno vonjavo. 20 listov v zav. 10 kr.
Potpourri se nasiplje na oglje ali na vročo železno ploščico. Skatljica 30 kr.
Sobna dišava (parfum), razsiplje se po sobah, ima vonjavo raznovrstnih cvetic, stekleničica 70 kr.
Esenca iz smrekovine, provzroči, ako se razsiplje po sobah, prijetno gozdno vonjavo. Steklenica 60 kr.
Coniferen-sprit, Bittnerjev, stekleničica 80 kr.
V porabo za parfumovanje žepnih robcev, perila in obleke imam v zalogi najfinejše francoske in angleške dišave v najraznovrstnejših cvetličnih vonjavah. Steklenice po 50 kr., 1 gld. in 2 gld.
Vijolični prašek, provzroči raztresen mej perilo najprijetnejšo vonjavo. V zavitkih à 15 kr.
Sachetes za parfumovanje obleke, perila, rokavic in razne oprave, v mnogih vonjavah. Zavitek 20 kr. (4)

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11.

V varstvo in ohranitev ust in zobovja.

Dr. Fludova ustna voda, izvrstno sredstvo, ohranjuje zobe zdrave, ojačuje zobno meso, zabranjuje gnilobo ter lajša bolečine; steklenica 60 kr.
Anaterinova ustna voda, po Popu, steklenica 40 kr.
Popova anaterinova ustna voda, v steklenicah po 50 kr., 1 gld. in 1 gld. 40 kr.
Salicilna ustna voda, steklenica 50 kr.
Kothe-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.
Rüssler-jeva ustna voda, steklenica 35 kr.
Paichel-jeva ustna voda, steklenica 1 gld.
Dr. Heider-jev zobni prašek, najpriročajše, najbolj zdravo in ceno čistilo za zobe, s katerim se ohrani zobovje do visoke starosti zdravo! Skatljica 30 kr.
Salicilni zobni prašek, skatljica 30 kr.
Zobna pasta, odontomegma imenovana, jako priljubljeno in izvrstno čistilo za zobe in usta, v porcelanastih skatljicah à 60 kr.
Zobna pasta Popova, à 35 kr.
Zobna pasta Suin de Boutemardova, à 38 in 70 kr.
Zobna pasta Pfeiffermannova, à 1 gld.
Zobna plomba Popova, s katero more vsakdo sam plombovati zobe. v kartonih à 1 gld.
Odontin, izvrstno sredstvo zoper zobobol, steklenica 10 kr.
Zobne kapljice zoper najraznovrstnejši zobobol, steklenica 30 kr.
Cachu (ustne kroglice), v skatljicah po 30 kr.

Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“

Ludovika Grečel-a,

v Ljubljani, Mestni Trg št. 11. (4)

FR. CASERMAN,

izdelovalec obleke za gospode,

Šelenburgove ulice Ljubljana Šelenburgove ulice
(nasproti čitalnici)

se priporoča slavnemu občinstvu z mesta in dežele v

izdelovanje obleke
po najnovjšem kroju

po mogoče nizkih cenah; istotako svojo bogato zalogo raznovrstnega domačega in inozemskega blaga.

Posebno se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje talarjev in razne obleke.

Vzorec so franko na razpolago. (30)

Gospodarska tehtnica

odlikovana, nedosežna, dobra in po ceni z 10 klgr. nosivnosti, zjamčeno jako trajna in natanka (kaže staro in novo težo) za čudovito nizko ceno le treh goldinarjev komad. Tudi zasebnikom pošilja proti gotovini ali povzetju

¹/₅ naravne velikosti.

„Klossovo opravilstvo s patentovanimi novostmi“ v Brnu. (10-4)

Ko bi blago ne ugajalo, povrne se denar.

C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo proti požaru v Gradci.

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe proti požaru v Gradci najuljudneje naznanja svojim p. n. družbenikom, da se prične

vplačevanje društvenine za leto 1890

z dném 1. januarija 1890 leta,

ter se vzprejema vsaki čas ali pri društveni blagajnici v lastni hiši št. 18/20 Saackstrasse v Gradci ali pa pri zastopništvih v Celovci in Ljubljani *) in pri okrajnih komisarijatih.

Nadalje se naznanja, da se povrne, razven z razglasom z dné 5. septembra 1888. leta, št. 12-480, splošno dovoljenimi odpisi od po tarifu predpisanih društvenih doneskov onim p. n. udeležnikom, kateri so bili že prvih devet mesecev leta 1888. pri družbi za poslopja zavarovani, a so poslej brez prestanka zavarovani ostali, oziroma tudi 1890. leta zavarovani ostanejo, vsled sklepa občnega zbora z dné 6. maja 1889. leta od gospodarstvenega predobitka dociljenega v upravniskem letu 1888 pri oddelku za zavarovanje poslopij še deset odstotkov od čistega društvenega doneska.

Gradec, meseca decembra 1889 leta.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe proti požaru v Gradci.

*) Pisarna zastopništva v Ljubljani je v društveni hiši na Marije Terezije cesti št. 2 pritlično tik veže. (Ponatisi se ne plačujejo.) (1)

Marijacejske želodčne kapljice

posebno zdravilne pri želodčnih boleznih.

Izkušene pri pomanjkanji teka, slabosti želodca, napenjanju, kislem riganju, koliki, prehlajenju želodca, poročici, slatenici, gnjusju in bruhanju, glavobolu (če izvira iz želodca), krču v želodcu, zaprtju, prenapolnjenju želodca z jedili in pijanci. Cena ene steklenice z navodilom rabe 40 kr., dvojne steklenice 70 kr. Osrednji razposiljatelj: Lekarnar KAROL BRADY, Kromeriz (Moravija).

Svarilo: Pristno marijacejske želodčne kapljice se mnogo ponarejajo. — V znak pristnosti mora biti vsaka steklenica v rudičem zavitku, na katerem je odtisnjena zgorajšnja varstvena znamka, poleg tega mora biti na vsakem navodilu rabe zaznamovano, da je bilo tiskano v tiskarni G. Gusecka v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice.

Ze več let z najboljšim uspehom pri zaprtju in zapokanju rahljene kroglice se sedaj mnogo ponarejajo. Paziti je tedaj treba na zgorajšnja varstvena znamenja in podpis lekarnarja C. Bradyja, Kromeriz. — Cena skatljici 20 kr., 6 skatljicam 1 gld. — Če se denar naprej pošlje, stane 6 skatljic s prosjo doposljativjo 1 gld. 20 kr., 12 skatljic 2 gld. 20 kr.
 Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice niso tajno sredstvo. Predpis je pri vsaki steklenici in skatljici naveden v navodilu rabe.
 Marijacejske želodčne kapljice in čistilne kroglice se prietno dobivajo v Ljubljani: pri lekarnarju Piccoliju; — lekarnarju Svobodi; — v Postojni: pri lekarnarju F. Bacconiciju; — v Škofji Loki: pri lekarnarju Karolu Fabianiju; — v Radovljici: pri lekarnarju Ateku Kobleku; — v Novem Mestu: pri lekarnarju Dominiku Rizoliju; — lekarnarju Bergmannu; — v Kamniku: pri lekarnarju J. Močniku; — v Črnomlju: pri lekarnarju Iv. Blašku.